สพป.ขอนแก่น 5
น่าสนับ ใส่ใจบริการ ทำงานเป็นทีม

คู่มือการปฏิบัติงานกลุ่มกฎหมายและคดี

แนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ
เรื่องร้องเรียนทั่วไป การอุทธรณ์ การร้องทุกข์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือแนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ เรื่องร้องเรียนทั่วไป การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต ๒ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรของรัฐ ประชาชนผู้เข้ารับบริการ ได้รับทราบถึงความหมาย ขั้นตอน วิธีการ ระยะเวลาดำเนินการ และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดการเรื่องร้องเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้ารับบริการ และอำนวยความยุติธรรม พร้อมทั้งสร้างคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านวินัยและนิติการ กลุ่มกฎหมายและคดี ได้ใช้เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง มีมาตรฐาน และได้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของตน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕
มีนาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ภารกิจงานกลุ่มกฎหมายและคดี ๑

นิยามศัพท์ ๒

แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน ๔

กระบวนการจัดการข้อร้องเรียน

การอุทธรณ์

การร้องทุกข์

ช่องทางการร้องเรียน/รับคำปรึกษา

Model การปฏิบัติงาน ๑๓

ภารกิจงานกลุ่มกฎหมายและคดี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

ตามที่ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ เผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๒๑๘ ง เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๑ นั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ ได้ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มกฎหมายและคดีขึ้น โดยมีภารกิจงานตามคำสั่งมอบหมายงานในหน้าที่ราชการตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ ที่ ๒๘๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เรื่อง มอบหมายงาน กลุ่มกฎหมายและคดี มีหน้าที่และรับผิดชอบงาน ดังนี้

๑. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการมีวินัยและรักษาวินัย
๒. ดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน
๓. ดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับวินัยและการตรวจพิจารณาวินัย
๔. ดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์
๕. ดำเนินการเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์
๖. ดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
๗. ดำเนินการเกี่ยวกับงานคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีอื่น ๆ ของรัฐ
๘. ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๙. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำข้อมูลและติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานกฎหมายและงานคดีของรัฐ
๑๐. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

นิยามศัพท์

ข้อร้องเรียน หมายถึง เรื่องร้องเรียนทั่วไป เรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ การจัดซื้อจัดจ้าง การรับสินบน ผลประโยชน์ทับซ้อน เรื่องร้องเรียนข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น คำชมเชย การสอบถาม การร้องขอข้อมูล

ผู้ร้อง หมายถึง นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ประชาชน คู่สัญญา ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้เสีย ที่มีข้อร้องเรียน

เจ้าหน้าที่รับข้อร้องเรียน หมายถึง เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดการข้อร้องเรียน/นิติกรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

กลุ่ม/หน่วย หมายถึง กลุ่มงาน/หน่วยงาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการข้อร้องเรียน

ผู้เกี่ยวข้องในหน่วยงาน หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่ม ผู้อำนวยการหน่วย หัวหน้ากลุ่มงาน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการข้อร้องเรียน นั้น ๆ

ระดับข้อร้องเรียน หมายถึง การจำแนกระดับความสำคัญของข้อร้องเรียนออกเป็น ๓ ระดับ

ระดับ	๑	๒	๓
ประเภท	ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น คำชมเชย การสอบถาม การร้องขอข้อมูล	ข้อร้องเรียน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบแก้ไขได้เอง	ข้อร้องเรียนที่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถแก้ไขได้
นิยาม	ผู้ร้องเรียนไม่ได้รับความเดือดร้อน แต่ติดต่อเพื่อเสนอแนะ ให้ข้อคิดเห็น คำชมเชย การสอบถาม และการร้องขอข้อมูล	ผู้ร้องได้รับความเดือดร้องแต่สามารถแก้ไขได้โดยเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน	ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนและผู้เกี่ยวข้องในหน่วยงานไม่สามารถแก้ปัญหาได้โดยเร่งด่วนและมอบหมายเรื่องให้นิติกรหรือ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการข้อร้องเรียน
ตัวอย่าง	- การสอบถามข้อมูล - การขอถ่ายสำเนาเอกสาร	- การร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารของเจ้าหน้าที่ - การร้องเรียนเกี่ยวกับข้อมูลผิดพลาด	- การร้องเรียนเกี่ยวกับความผิดวินัยเจ้าหน้าที่ - การร้องเรียนเกี่ยวกับการไม่โปร่งใสในการขอวิทยฐานะครู - การร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตเงินอุดหนุนโรงเรียน - การร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตเรียกรับเงิน/สินบน - การร้องเรียนทั่วไป
เวลาในการจัดการข้อร้องเรียน	ภายใน ๓ วันทำการ	ตั้งแต่ ๕-๑๕ วันทำการ	- เกินกว่า ๑๕ วันทำการ และ เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด - กรณีสืบสวนข้อเท็จจริงหากไม่พบมูลความผิดให้ยุติเรื่อง แต่หากพบมูลความผิดให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยต่อไป
ผู้รับผิดชอบ	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	กลุ่ม/หน่วย เจ้าของเรื่อง	นิติกร

<u>แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน</u>

กระบวนการจัดการข้อร้องเรียน (ทุกประเภท)

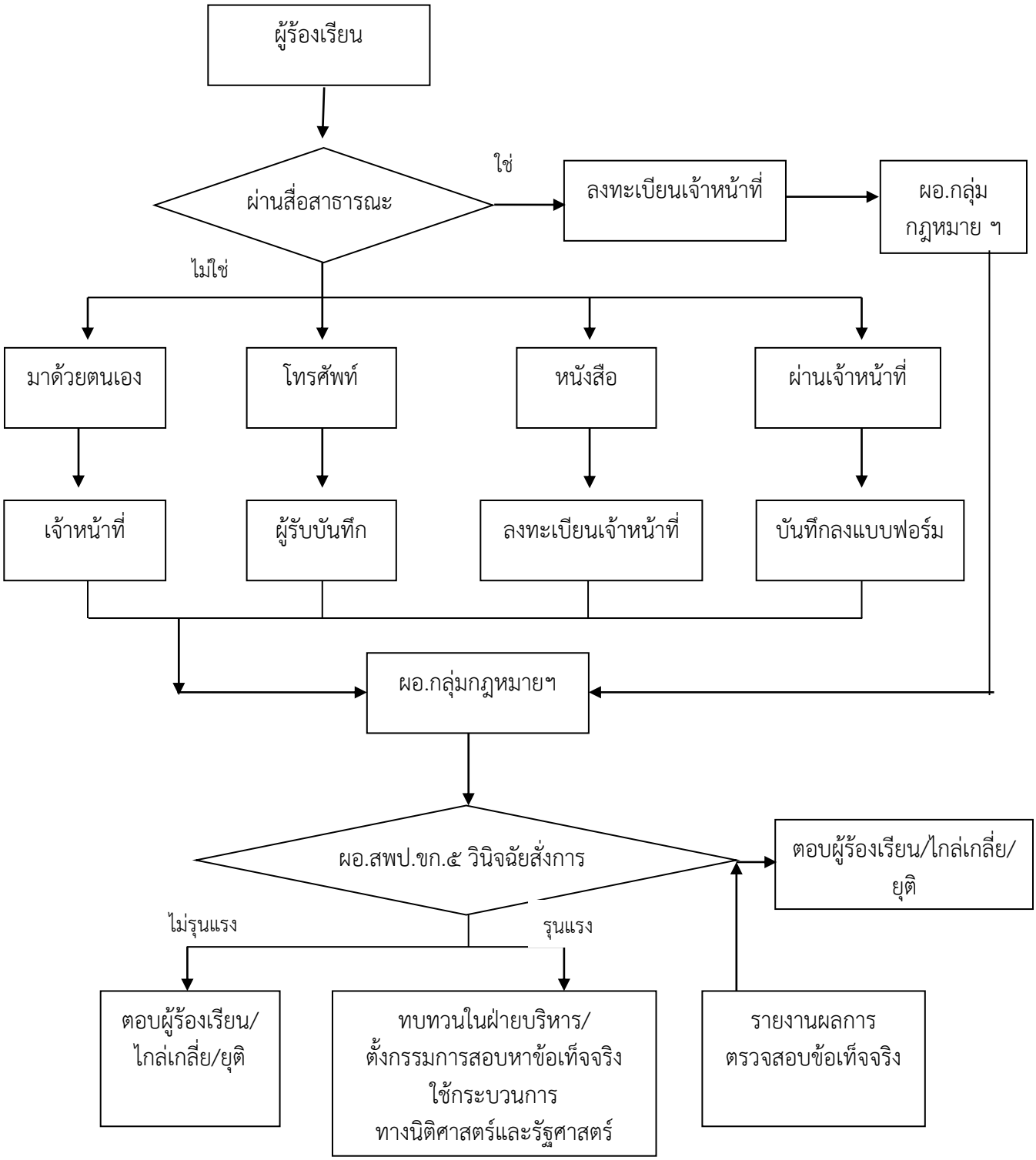

ลำดับขั้นตอนการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง

กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ กำหนดให้ดำเนินการให้เสร็จ ภายใน ๙๐ วัน หากไม่เสร็จให้ขยายได้ไม่เกิน ๓๐ วัน โดยนำขั้นตอนตามข้อ ๒๐ มาใช้โดยอนุโลม ดังนี้

ที่	การดำเนินการ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๑	ประธานกรรมการลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี	ภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่ง	ผู้สั่งแต่งตั้งแจ้งภายใน ๓ วันนับแต่ออกคำสั่งแต่งตั้ง
๒	ประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแนวทางการสอบสวนพิจารณาเรื่องที่กล่าวหา กำหนดข้อกล่าวหา (ข้อ ๑๖)		
๓	แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ (สว.๒) ข้อ ๒๐ แจ้งสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา -ถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะรับสารภาพหรือไม่		
๔	รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา(กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่รับสารภาพ) - ประชุมเพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใดสนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด	ภายใน ๓๐ วัน นับแต่แจ้ง สว.๒	
๕	แจ้งข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐานและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ - ถามความประสงค์ของผู้ถูกกล่าวหาว่าจะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือจะให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการ (สว.๓)	ภายใน ๑๐ วันนับแต่วันดำเนินการตามข้อ ๔	
๖	สอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา	ภายใน ๓๐ วันนับแต่ดำเนินการตามข้อ ๕	
๗	ประชุมพิจารณาพยานหลักฐานทั้งหมดเพื่อลงมติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าผิดเป็นความผิดร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง ผิดกรณีใด มาตราใด ควรได้รับโทษสถานใดหรือหย่อนความสามารถตามมาตรา ๑๑๑ หรือมีมลทินหรือมัวหมองตามมาตรา ๑๑๒	ภายใน ๑๐ วันนับแต่วันดำเนินการตามข้อ ๖	
๘	ทำบันทึกรายงานสอบสวน (ข้อ ๓๙)		
๙	เสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน		ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน ๙๐ วัน

ลำดับขั้นตอนการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๐ กำหนดให้ดำเนินการให้เสร็จ ภายใน ๑๘๐ วัน หากไม่เสร็จให้ขยายได้ไม่เกิน ๖๐ วัน หากเกิน ๒๔๐ วัน ประธานต้องรายงานเหตุให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อรายงาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาฯ พิจารณาเร่งรัดการสอบสวน โดยนำขั้นตอนตามข้อ ๒๐ มาใช้ดังนี้

ที่	การดำเนินการ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๑	ประธานกรรมการลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี	ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันทราบคำสั่ง	ผู้สั่งแต่งตั้งแจ้งภายใน ๓ วันนับแต่ออกคำสั่งแต่งตั้ง
๒	ประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแนวทางการสอบสวนพิจารณาเรื่องที่กล่าวหา กำหนดข้อกล่าวหา (ข้อ ๑๖)		
๓	แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ (สว.๒) ข้อ ๒๐ แจ้งสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา -ถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะรับสารภาพหรือไม่		
๔	รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา(กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่รับสารภาพ) - ประชุมเพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใดสนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัยกรณีใดตามมาตราใด	ภายใน ๖๐ วัน นับแต่แจ้ง สว.๒	
๕	แจ้งข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐานและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ - ถามความประสงค์ของผู้ถูกกล่าวหาว่าจะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือจะให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการ (สว.๓)	ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันดำเนินการตามข้อ ๔	
๖	สอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา	ภายใน ๖๐ วันนับแต่ดำเนินการตามข้อ ๕	
๗	ประชุมพิจารณาพยานหลักฐานทั้งหมดเพื่อลงมติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าผิดเป็นความผิดร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง ผิดกรณีใด มาตราใด ควรได้รับโทษสถานใดหรือหย่อนความสามารถตามมาตรา ๑๑๑ หรือมีมลทินหรือมัวหมองตามมาตรา ๑๑๒	ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันดำเนินการตามข้อ ๖	
๘	ทำบันทึกรายงานสอบสวน (ข้อ ๓๙)		
๙	เสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน		รวมระยะเวลาการสอบสวน ๑๘๐ วัน
๑๐	หากไม่เสร็จให้ขยายได้ไม่เกิน ๖๐ วัน หากเกิน ๒๔๐ วัน ประธานต้องรายงานเหตุให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อรายงาน อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาฯ พิจารณาเร่งรัดการสอบสวน ภายในระยะเวลาที่ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาฯ กำหนด		

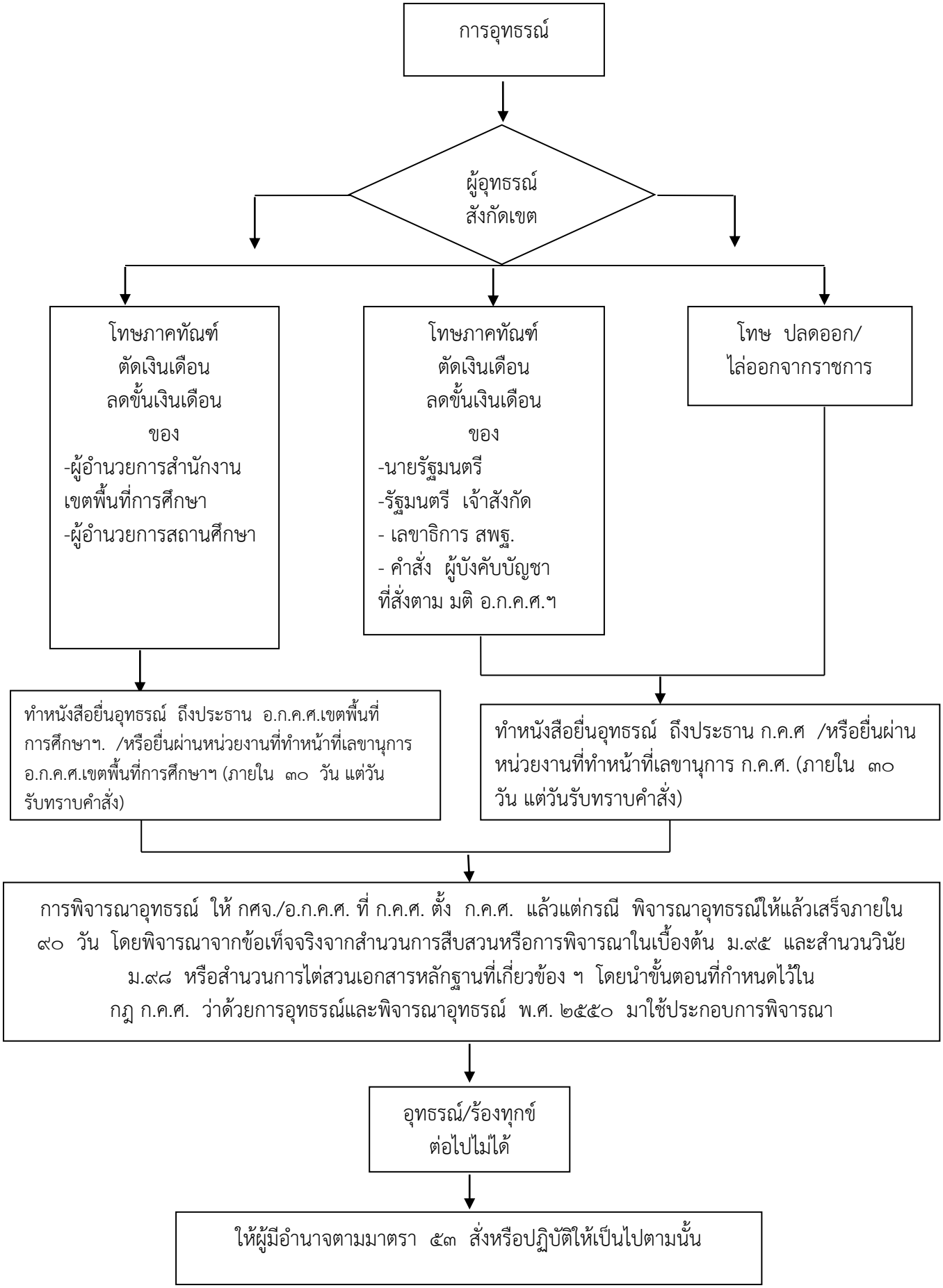
การอุทธรณ์
ผู้อุทธรณ์
สังกัดเขต
โทษภาคทัณฑ์
ตัดเงินเดือน
ลดขั้นเงินเดือน
ของ
-ผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา
-ผู้อำนวยการสถานศึกษา
โทษภาคทัณฑ์
ตัดเงินเดือน
ลดขั้นเงินเดือน
ของ
-นายรัฐมนตรี
-รัฐมนตรี เจ้าสังกัด
- เลขาธิการ สพฐ.
- คำสั่ง ผู้บังคับบัญชา
ที่สั่งตาม มติ อ.ก.ค.ศ.ฯ
โทษ ปลดออก/
ไล่ออกจากราชการ
ทำหนังสือยื่นอุทธรณ์ ถึงประธาน อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาฯ. /หรือยื่นผ่านหน่วยงานที่ทำหน้าที่เลขานุการ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาฯ (ภายใน ๓๐ วัน แต่วันรับทราบคำสั่ง)
ทำหนังสือยื่นอุทธรณ์ ถึงประธาน ก.ค.ศ /หรือยื่นผ่านหน่วยงานที่ทำหน้าที่เลขานุการ ก.ค.ศ. (ภายใน ๓๐ วัน แต่วันรับทราบคำสั่ง)
การพิจารณาอุทธรณ์ ให้ กศจ./อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงจากสำนวนการสืบสวนหรือการพิจารณาในเบื้องต้น ม.๙๕ และสำนวนวินัย ม.๙๘ หรือสำนวนการไต่สวนเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ฯ โดยนำขั้นตอนที่กำหนดไว้ใน กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้ประกอบการพิจารณา
อุทธรณ์/ร้องทุกข์
ต่อไปไม่ได้
ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

ลำดับขั้นตอนการอุทธรณ์

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๒๑ และมาตรา ๑๒๒ กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๓ กำหนดให้ผู้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ทางวินัยภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง การพิจารณาอุทธรณ์เฉพาะโทษทางวินัยร้ายแรง ให้ ก.ค.ศ. พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน โดยมีขั้นตอนดังนี้

การอุทธรณ์โทษวินัยไม่ร้ายแรง
(โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน)

ที่	การดำเนินการ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๑	ผู้อุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ.ฯ หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี	ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่ง	- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๒๑ - กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๔
๒	อุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์		
๓	ให้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้		
๔	เมื่อพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้มีมติ ยกอุทธรณ์ เพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตั้งกรรมการสอบสวนใหม่ในกรณีที่คำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม		
๕	เมื่อ อ.ก.ค.ศ.ฯ หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ได้มีมติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตาม มาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น		
๖	เมื่อผู้มีอำนาจตาม มาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมติดังกล่าวแล้ว ให้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน ให้ผู้อุทธรณ์ทราบด้วย		
๗	การจัดทำรายงานการประชุมและการจัดทำมติของ อ.ก.ค.ศ.ฯ หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการจัดให้มีเหตุผลไว้ในคำวินิจฉัยด้วย		ตามนัยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

การอุทธรณ์โทษวินัยร้ายแรง

(โทษปลดออกจากราชการ ไล่ออกจากราชการ)

ที่	การดำเนินการ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๑	ผู้อุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.	ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่ง	- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๒๒ - กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๔
๒	อุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์		
๓	ให้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้		
๔	เมื่อ ก.ค.ศ. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้มีมติยกอุทธรณ์ เพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ	พิจารณาให้แล้วเสร็จ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่ได้รับอุทธรณ์	
๕	เมื่อ ก.ค.ศ. ได้มีมติเป็นแล้ว ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปมิได้ ให้แจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบหรือดำเนินการให้เป็นไปตามมติ ก.ค.ศ. โดยเร็ว		
๖	ให้ ก.ค.ศ. แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือพร้อมทั้งแจ้งสิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน ให้ผู้อุทธรณ์ทราบด้วย		
๗	การจัดทำรายงานการประชุมและการจัดทำมติของ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการจัดให้มีเหตุผลไว้ในคำวินิจฉัยด้วย		ตามนัยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

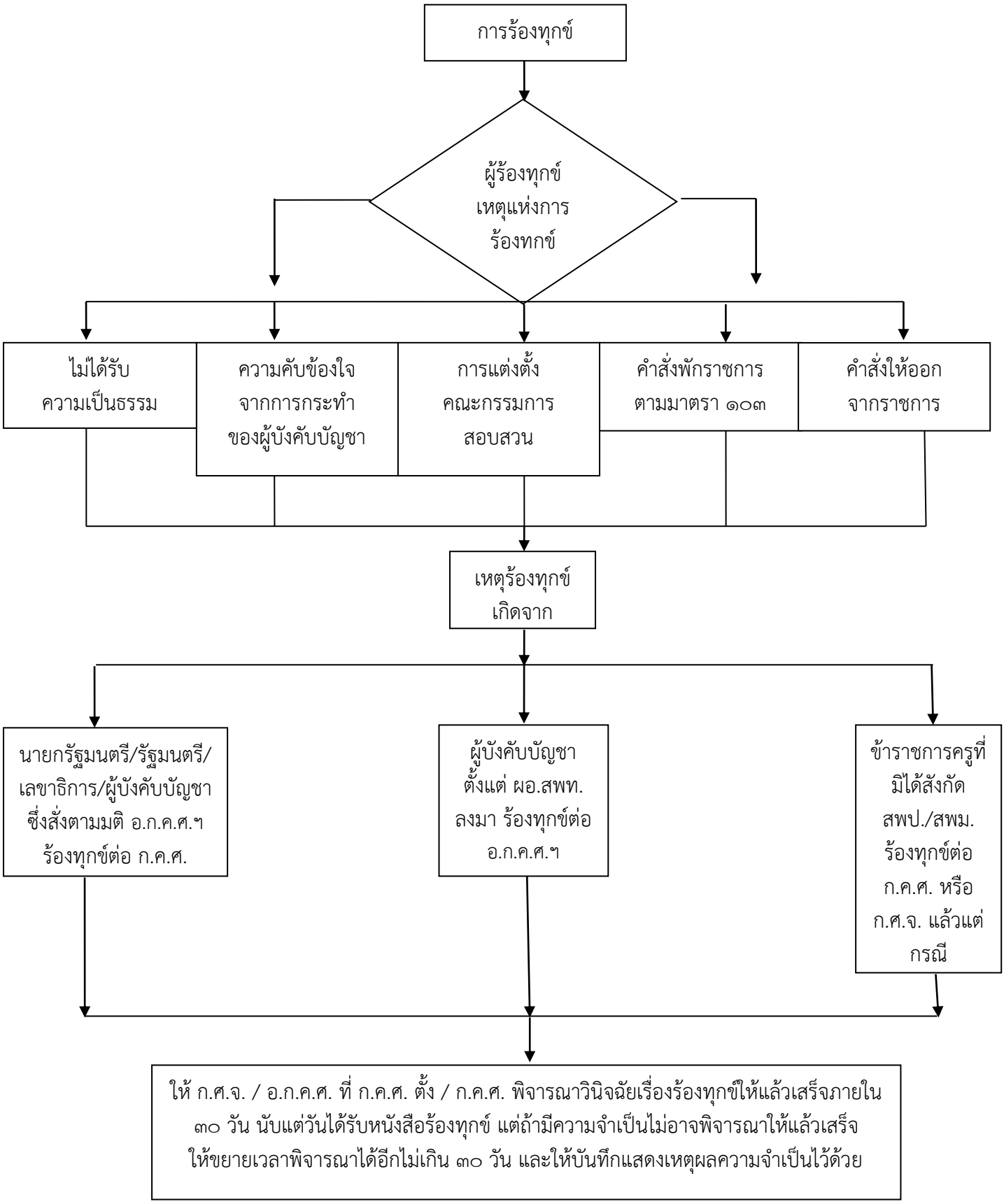
การร้องทุกข์
ผู้ร้องทุกข์เหตุแห่งการร้องทกข์
ไม่ได้รับความเป็นธรรม
ความคับข้องใจจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา
การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
คำสั่งพักราชการตามมาตรา ๑๐๓
คำสั่งให้ออกจากราชการ
เหตุร้องทุกข์เกิดจาก
นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรี/เลขาธิการ/ผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งตามมติ อ.ก.ค.ศ.ฯ ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.
ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ ผอ.สพท. ลงมา ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ.ฯ
ข้าราชการครูที่มิได้สังกัด สพป./สพม. ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. หรือ ก.ศ.จ. แล้วแต่กรณี
ให้ ก.ศ.จ. / อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง / ก.ค.ศ. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์ แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จให้ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน และให้บันทึกแสดงเหตุผลความจำเป็นไว้ด้วย

ลำดับขั้นตอนการร้องทุกข์

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๒๓ และมาตรา ๑๒๔ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ผู้ร้องทุกข์ซึ่งไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ศ.จ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี โดยมีขั้นตอนดังนี้

การร้องทุกข์

ที่	การดำเนินการ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๑	ผู้ร้องทุกข์ยื่นร้องทุกข์ต่อ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี	ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์	- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๒๓ และ มาตรา ๑๒๔ - กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๒	การร้องทุกข์กำหนดให้มีการร้องทุกข์ด้วยวาจาเพื่อได้ทำความเข้าใจกันก่อน หากไม่เป็นที่พอใจจึงให้ร้องทุกข์เป็นหนังสือโดยทำหนังสือร้องทุกข์ลงลายมือชื่อพร้อมที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์โดยยื่นเองหรือส่งทางไปรษณีย์ก็ได้		
๓	หนังสือร้องทุกข์ให้มีสาระสำคัญที่แสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลให้เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจอย่างไร และแจ้งความประสงค์ของการร้องทุกข์พร้อมพยานหลักฐานที่มี		
๔	เมื่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์แล้ว ให้มีมติ ยกคำร้องทุกข์ เพิกถอน หรือยกเลิกการปฏิบัติ หรือให้ข้อแนะนำตามที่เห็นสมควรเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือไม่รับคำร้องทุกข์ในกรณีที่เห็นว่าการร้องทุกข์ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์ แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จ ให้ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน และให้บันทึกแสดงเหตุผลความจำเป็นไว้ด้วย	
๕	เมื่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ได้มีมติแล้ว ให้ถือเป็นที่สุด		
๖	ให้แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว พร้อมทั้งแจ้งสิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยร้องทุกข์ ให้ผู้ร้องทุกข์ทราบด้วย		
๗	การจัดทำรายงานการประชุมและการจัดทำมติของ อ.ก.ค.ศ.ฯ หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการจัดให้มีเหตุผลไว้ในคำวินิจฉัยด้วย		ตามนัยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ช่องทางการร้องเรียน/รับคำปรึกษา

๑. ร้องเรียนด้วยตนเอง (ในวันและเวลาราชการ)
   - สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ กลุ่มกฎหมายและคดี

๒. ทางโทรศัพท์
   - สายตรงนิติกร

๓. ร้องเรียนเป็นหนังสือ
   - ที่อยู่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ๔๐๑๓๐

๔. ร้องเรียนผ่านเวบไซด์สำนักงาน
   - http://www.kkn๕.go.th/

คณะผู้จัดทำ

นาย ยงยุทธ พรมแก้ว	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕
นายภาณุมาศ บ้านเหล่า	นิติกรชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมายและคดี